

Република Србија
БРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 243/2021
17.06.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Тајјане Матковић Стефановић и Тајјане Миљуш, чланова већа, у привредном спору тужиоца РЕПУБЛИКА СРБИЈА-Министарство финансија-Пореска управа-Филијала центар, Београд, ул. Деспота Стефана бр.118-120, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ул. Немањина бр.26, против туженог „ЈУГОСЛАВИЈАПУБЛИК“ предузеће за производњу, маркетинг, унутрашњу и спољну трговину а.д. у стечају, Београд, ул. Кнез Михајлова бр.10, кога заступа пуномоћник Александар Мајкић, адвокат у ..., ради утврђења оспореног потраживања, вредност предмета спора 25.344.234,46 динара, одлучујућо о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда у Пж.бр. 37/20 од 03.02.2021. године, у седници већа одржаној дана 17.06.2021. године, донео је следеће

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Привредног апелационог суда у Пж.бр. 37/20 од 03.02.2021. године у ставу II изреке и предмет се у том делу враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду 29П 1889/2019 од 30.10.2019. године у ставу I изреке утврђује се да је основано потраживање тужиоца РЕПУБЛИКА СРБИЈА - Министарство финансија - Пореска управа - Филијала центар, Београд, према туженом „ЈУГОСЛАВИЈАПУБЛИК“ предузеће за производњу, маркетинг, унутрашњу и спољну трговину, а.д. - у стечају, Београд, у износу од 25.344.234,46 динара, а у ставу II изреке обавезан је тужени да тужиоцу плати трошкове парничног поступка у износу од 345.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Пресудом Привредног апелационог суда у Пж.бр. 37/20 од 03.02.2021. године у ставу првом изреке делимично је одбијена жалба туженог, па се пресуда Привредног суда у Београду 29П 1889/2019 од 30.10.2019. године у односу на став I изреке у односу на утврђење основаности оспореног потраживања за износ од 442.515,76 динара потврђује. Ставом другим изреке, преиначава се пресуда Привредног суда у Београду 29П 1889/2019 од 30.10.2019. године у односу на став I и II изреке и решава, тако што се: одбија се као неоснован тужбени захтев тужиоца за утврђењем основаности оспореног потраживања тужиоца у стечајном поступку против туженог у износу од 24.901.718,70 динара и обавезује се тужилац да накнади туженом трошкове поступка у укупном износу од 1.376.403,00 динара у року од 8 дана од пријема преписа ове одлуке под претњом извршења.

Против пресуде Привредног апелационог суда у Пж.бр. 37/20 од 03.02.2021. године тужилац је изјавио ревизију, којом побија став 2 изреке, због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 72/11... са изменама) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

Тужени је у поступку стечаја. Закључком о листи утврђених и оспорених потраживања Привредног суда у Београду 8 Ст 13/2016 од 30.09.2016. године, оспорена су потраживања тужиоца по основу пореза и доприноса, која има према туженом у износу од 25.344.234,46 динара. Тужилац је због тога упућен да покрене парницу ради утврђења основаности оспореног потраживања.

Наведеном пресудом Привредног апелационог суда у Пж.бр. 37/20 од 03.02.2021. године утврђено је као основано потраживање тужиоца за износ од 442.515,76 динара и у том делу је пресуда правноснажна, док је одбијен захтев тужиоца за износ од 24.901.718,70 динара, што је сада предмет ревизије.

Из садржине Дописа Министарства Привреде број 023-02-00978/2019-05 од 16.09.2019. године, а што је утврђено претрагом података за привредно друштво „Југославијапублик“, у спору туженог, у електронској бази преузетој од Агенције за приватизацију, поступак приватизације наведеног друштва покренут иницијативом надлежног органа од 03. децембра 2002. године у складу са чланом 16. став 5. тада важећег Закона о приватизацији. Дана 15.01.2016. године Агенција за приватизацију поднела је Привредном суду у Београду предлог за покретање стечајног поступка над наведеним друштвом, те је решењем насловног суда Ст 13/2016 од 26.02.2016. године покренут стечај над туженим.

Првостепени суд је на основу достављене документације тужиоца и изведених доказа утврдио да је потраживање тужиоца основано и усвојио тужбени захтев у целини.

Другостепени суд налази да је првостепени суд због погрешне примене материјалног права, из изведених доказа извео погрешне чињеничне закључке на којима је засновао своју одлуку и пре свега погрешно оценио основаност приговора застарелости потраживања тужиоца. Другостепени суд позивајући се на одредбе члана 18. Закона о пореском поступку и пореској администрацији а посебно на одредбу члана 114ж став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, насловљеној “Апсолутна застарелост“ којом је прописано је да право на утврђивање, наплату, повраћај, порески кредит, рефакцију, рефундацију као и намирење доспелих обавеза путем прекњижавања пореза, увек застарева у року од десет година од истека године у којој је порез требало утврдити или наплатити, односно у којој је извршена претплата, осим ако овим законом није друкчије прописано, налази да је у конкретној ситуацији без утицаја за наступање застарелости пореских обавеза туженог, чињеница да ли је тужилац било којом предузетом радњом прекидао застарелост доспелих пореских обавеза туженог као пореског обвезника. По ставу другостепеног суда, једино је било битно утврдити доспелост појединих пореских обавеза тужиоца који су предмет поднете пријаве потраживања од 10.03.2016. године у стечајном поступку туженог, при чему је без утицаја за оцену основаности приговора застарелости чињеница да је у пореском поступку коначним решењем пореских органа одбијен захтев за отпис спорних пореских обавеза због наступања застарелости, јер решавање захтева пореског обвезника за отпис застарелих пореских обавеза у управном поступку не може имати карактер пресуђене ствари у односу на овај поступак.

Другостепени суд следом изложеног, налази да потраживање које се односи на неплаћене порезе који су предмет пријаве потраживања тужиоца и овог поступка а то је потраживање у укупном износу од 24.901.718,70 динара, а представља обавезе по пореским рачунима број ... - порез на финансијске трансакције; 714121 - порез на промет производа; 714131- порез на промет услуга промета производа на велико и 714139 – порез на промет осталих услуга, због протеча апсолутног рока застарелости од 10 година је застарело, па сагласно одредбама члана 18. став 1, 19. ст. 1. и 4, члана 2. и 40. Закона о порезу на промет („Сл. гласник РС“, бр. 22/2001 као и члана 394. тачка 4. у вези са тачком 2. Закона о парничном поступку, преиначује првостепену пресуду и за наведени износ одбија захтев тужиоца као неоснован.

Према оцени Врховног касационог суда, овакав закључак другостепеног суда се за сада не може прихватити. Побижана пресуда донета је погрешном применом материјалног права што има за последицу да чињенично стање није у потпуности утврђено.

Другостепени суд одбијајући тужбени захтев тужиоца за утврђивање оспореног потраживања у износу од 24.901.718,70 динара, због тога што је потраживање застарело, није имао у виду одредбу члана 114з Закона о пореском поступку и пореској администрацији којом одредбом се прописује у ставу 1 да застарелост права Пореске управе на утврђивање и наплату пореза и пореских давања не тече : за време од покретања управног спора до правноснажности судске одлуке; за време када је другим законом прописано да се порески поступак не може отпочети, односно да се започети порески поступак прекида; за време када је у складу са одредбама овог закона, плаћање дугованог пореза одложено. **Врема трајања застоја застарелости из става 1 овог члана не рачуна се у апсолутни рок застарелости.**

Из списка предмета произлази да је тужени био у поступку приватизације, који је покренут 03.12.2002. године. Одредбом члана 20ж ст. 1. Закона о приватизацији („Сл. гласник РС“ 38/01..93/12) је прописано да за субјекте који се приватизују методом јавног тендера, односно јавне аукције, државни повериоци не могу тражити принудну наплату нити било коју меру поступка извршења ради намирења потраживања насталих до 31.12.2007 године. Одредбом члана 94. Закона о приватизацији („Сл. гласник РС“ 83/14...20/16) прописано је када се поступци принудног извршења против субјекта приватизације који су били прекинути на основу претходно цитираног члана 20ж могу наставити. Решењем првостепеног суда од 20.02. 2016. године покренут је стечај над туженим.

Дакле, за време поступка приватизације који се спроводио над претходником туженог, тужилац као поверилац новчаног потраживања није могао тражити принудну наплату нити било коју меру поступка извршења ради намирења потраживања насталих до 31.12.2007. године према туженом, што би значило да је у том периоду постојао застој застарелости и да рокови застарелости у том периоду не теку и не рачунају се у апсолутни рок застарелости сходно напред наведеној одредби члана 114з Закона о пореском поступку и пореској администрацији.

С обзиром да другостепени суд, због погрешне примене материјалног права није ни ценио да ли је поступак наплате пореза могао тећи за време док је тужени био у поступку приватизације, имајући у виду одредбе члана 20ж Закона о приватизацији („Сл. гласник РС“ 38/01..93/12) и члана 94. Закона о приватизацији („Сл. гласник РС“ 83/14...20/16), ни утврђивао за које је време постојао застој застарелости, односно колико је трајао поступак приватизације-реструктурирања и које време се не може рачунати у апсолутни рок застарелости прописан чланом 114з Закона о пореском поступку и пореској администрацији и када је престао застој застарелости, последица тога је да чињенично стање није у потпуности утврђено па се за сада не може

прихватити закључак другостепеног суда да је наступила апсолутна застрелост потраживања

Због тога је другостепена пресуда укинута и предмет враћен другостепеном суду на поновни поступак. У поновном поступку, другостепени суд ће поступити по примедбама садржаним у овом решењу, утврдити све релевантне чињенице за одлуку и оценити да ли је потраживање тужиоца које је предмет спора даном подошења пријаве потраживања било основано, да ли је било застарело или није и донети нову одлуку по захтеву тужиоца.

На основу процесних овлашћења из члана 416. став 2. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић